

- 7 **Joke van der Zwaard**
'Zonder wrijving geen vooruitgang', inleiding

Deel 1: Historie

- 13 **Saskia van Oenen**
Onderwijsvernieuwing in historisch perspectief
- 27 **Rob Martens**
Vrijheid en autonomie. Naar een doorbraak in het onderwijs
- 33 **Hermann von der Dunk**
Kees Boeke en de oude Werkplaats
- 47 **Marijke Huisman**
'Vernieuwing tegen de verdrukking in'.
De geschiedenis van het tijdschrift Vernieuwing, 1938-2007

Deel 2: Inhoud en methode

- 57 **Joke de Wilde**
De Werkplaats in 2008: 'Er gebeurt iets waardoor onze kinderen een extra kontje meekrijgen'
- 63 **Eva Voncken**
Nieuwe praktijken in het VMBO
- 69 **Jeroen Onstenk & Mieke van Vessem**
Het gaan om de verbinding tussen binnen en buiten. Levensecht leren in het VMBO.
- 75 **Dorian de Haan**
Leerzaam en betekenisvol taalonderwijs
- 81 **Jo Nelissen**
Gaaf oefenen vooraf aan begrip? Het verlangen naar de 'oude staartdeling van opa'
- 87 **Paul Ruis**
'Het water is zwaar en het bootje is ook zwaar'.
Wetenschap en Techniek in praktijk
- 93 **Hester Radstake en Jacobiene Meirink**
Professionele ontwikkeling van leraren
- 101 ... **Saskia van Oenen**
De leraar als vakexpert

Deel 3: Context

- 111 ... **Edith H. Hooge**
Wie heeft de vrijheid van onderwijsinrichting?
- 119 ... **Ben van der Hilst**
Vroegtijdige selectie in het onderwijs
- 127 ... **Marja Stam**
Onderwijsvernieuwing door veranderingen in het speciaal onderwijs
- 133 ... **Kees Vernooy**
Omgaan met verschillen nader bekeken. Wat werkt?
- 139 ... **Rob Mioch en Mieke van Vessem**
Ondernemende scholen en leerrijke bedrijven.
Nieuwe relaties tussen VMBO en arbeidsmarkt
- 145 ... **Joke van der Zwaard**
Afkijken bij de burens. Mogelijkheden en grenzen van een gebiedsgerichte aanpak van onderwijsongelijkheid
- 153 ... **Jos Beishuizen**
Onderwijsvernieuwing: onbegonnen werk?, nawoord